

Dosarul nr. 3r-251/21

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (A. Minciuna, I. Muruianu, E. Palanciuc)

DECIZIE

11 august 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Maria Ghervas
Nicolae Craiu

examinând recursul depus de Evgheni Barciuc,
în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Evgheni Barciuc împotriva Comisiei Naționale Extraordinare de Sănătate Publică, Comisiei teritoriale Extraordinare de Sănătate Publică mun. Chișinău, terți Agenția Națională de Sănătate Publică, Consiliul municipal Chișinău și Primăria municipiului Chișinău, cu privire la anularea în parte a actelor administrativ normative,

împotriva încheierii din 17 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 16 februarie 2021, Evgheni Barciuc a depus cerere de chemare în judecată împotriva Comisiei Naționale Extraordinare de Sănătate Publică, Comisiei teritoriale Extraordinare de Sănătate Publică mun. Chișinău, terți Agenția Națională de Sănătate Publică, Consiliul municipal Chișinău și Primăria municipiului Chișinău, cu privire la anularea hotărârii Comisiei Naționale Extraordinare de Sănătate Publică nr. 28 din 28 noiembrie 2020 și nr. 31 din 06 ianuarie 2021, în partea ce prevede obligativitate portului măștilor de protecție (de toate tipurile) în toate spațiile publice deschise și închise pe întreg teritoriul municipiului Chișinău, inclusiv în transportul public și tuturor hotărârilor Comisiei Naționale Extraordinare de Sănătate Publică nr. 2-42 aprobate în perioada 18 mai 2020-13 ianuarie 2021 în partea mențiunilor: „Autoritățile administrației publice centrale, autoritățile publice locale, toate persoanele juridice de drept public și de drept privat înregistrate în Republica Moldova, indiferent de tipul de proprietate și forma juridică de organizare, precum și toți cetățenii Republicii Moldova și alte persoane fizice aflate pe teritoriul Republicii Moldova, vor asigura respectarea strictă a următoarelor măsuri de control și combatere a infecției COVID -19: purtarea măștilor în transportul public, spațiile comerciale și spații publice închise, în situația în care nu

poate fi respectată distanța socială/fizică. Masca trebuie să acopere atât gura, cât și nasul”.

Prin încheierea din 17 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost declarată inadmisibilă acțiunea înaintată de către Evgheni Barciuc Comisiei Naționale Extraordinare de Sănătate Publică, Comisiei teritoriale Extraordinare de Sănătate Publică mun. Chișinău, terți Agenția Națională de Sănătate Publică, Consiliul municipal Chișinău și Primăria municipiului Chișinău, cu privire la anularea în parte a actelor administrativ normative.

La 01 iunie 2021, Evgheni Barciuc a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 17 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea actului judecătoresc contestat, cu emiterea unei noi încheieri prin care cererea de chemare în judecată să fie declarată admisibilă.

În motivarea recursului recurentul a invocat că, instanța de fond a admis încălcări prevăzute la art. 432 alin. (2) lit.a), c) și alin (4) Cod de procedură civilă. La fel, a indicat că Curtea de Apel Chișinău nu a indicat care din condițiile enumerate la art. 211 alin. (1) și (2) nu au fost respectate de către recurent la depunerea acțiunii. În opinia recurentului, au fost respectate toate condițiile prevăzute de normele legale și acțiunea sa întrunește toate elementele unei acțiuni în contencios administrativ.

În lumina celor relatate supra pentru a nu îngreuna accesul liber la justiție al recurentului și dreptul la un proces echitabil, a fost depusă prezenta cerere de recurs, solicitându-se admiterea recursului în sensul declarat.

La 21 iunie 2021, în adresa intimaților Comisiei Naționale Extraordinare de Sănătate Publică, Comisiei pentru Situații Excepționale, Comisiei teritoriale Extraordinare de Sănătate Publică a municipiului Chișinău, Agenției Naționale de Sănătate Publică, Consiliului Municipal și Primăriei mun. Chișinău a fost expediată copia recursului depus de Barciuc Evgheni, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței.

La 05 august 2021, prin intermediul poștei electronice, Primarul general al municipiului Chișinău și Consiliul municipal Chișinău au depus referință, prin care au solicitat declararea recursului ca inadmisibil sau respingerea acestuia, ca fiind neîntemeiat.

Până la examinarea recursului, Comisia Națională Extraordinară de Sănătate Publică, Comisia pentru Situații Excepționale, Comisia Teritorială Extraordinară de Sănătate Publică a municipiului Chișinău, Agenția Națională de Sănătate Publică nu au făcut uz de dreptul său procedural și nu a depus referințe asupra recursului.

În conformitate cu art. 242 din Codul administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată, care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată, care a emis încheierea contestată, transmite neîntârziat recursul împotriva încheierii judecătorești împreună cu dosarul judiciar instanței competente să soluționeze recursul.

Colegiul reține că recursul depus la data de 01 iunie 2021 (vol. II, f.d.1) de către Evgheni Barciuc, este în termen, deoarece Curtea de Apel Chișinău a emis încheierea la 17 mai 2021

Conform art. 243 alin. (2) Cod administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.

Colegiul nu consideră oportun de a cita participanții la proces pentru a se pronunța cu privire la argumentele invocate în recurs, deoarece criticele recurentului au fost expuse cu suficientă claritate.

Studiind materialele dosarului, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii din 17 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea concluziei enunțate se rețin următoarele argumente.

Conform art. 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: respinge recursul.

Din conținutul recursului depus de Barciuc Evghenii, rezultă că recurentul nu este de acord cu încheierea din 17 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care acțiunea în contestare depusă de ultimul a fost declarată inadmisibilă în temeiul prevederilor art. 207 alin. (2) h) din Codul administrativ (f.d.109-113).

Totodată, din motivarea actului judecătoresc ce constituie obiectul prezentului recurs, se desprinde că acțiunea înaintată nu corespunde exigențelor legale, iar reclamantul nu a înlăturat neajunsurile invocate de către instanță în notificarea din 05 martie 2021, motiv pentru care aceasta a fost declarată inadmisibilă în baza temneurilor sus-menționate.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că încheierea recurată este adoptată în conformitate cu normele de drept procedural care reglementează acțiunile instanței de judecată la acea fază a procesului, pornind de la următoarele.

Conform art. 207 alin. (1) Cod administrativ, potrivit căruia instanța verifică din oficiu dacă sunt întrunite condițiile pentru admisibilitatea unei acțiuni în contenciosul administrativ.

În conformitate cu alin. (2) lit. h) din același articol, acțiunea în contencios administrativ se declară inadmisibilă în special când cererea de chemare în judecată nu corespunde cerințelor prevăzute la art. 211 alin. (1) și (2) și art.212 alin.(1) și reclamantul nu a înlăturat neajunsurile în termenul stabilit de instanța de judecată.

Articolul 211 alin. (1) lit. e), f) și g) din Codul administrativ, prevede că în cererea de chemare în judecată se indică pretențiile reclamantului, circumstanțele de fapt și de drept pe care reclamantul își întemeiază pretenția, enumerarea tuturor probelor pe care reclamantul le deține și le poate prezenta.

La rândul său, conform art. 212 alin. (1) lit. a) și alin. (2) din Codul administrativ, la cererea de chemare în judecată se anexează copia actului

administrativ contestat. Reclamantul poate anexa și alte înscrisuri la cererea de chemare în judecată.

Iar conform art. 213 Codul administrativ, dacă cererea de chemare în judecată nu corespunde prevederilor art. 211 alin. (1) și (2) și ale art. 212 alin. (1), judecătorul stabilește reclamantului un termen pentru înlăturarea neajunsurilor. Dacă reclamantul a înlăturat neajunsurile în termenul stabilit de instanță, cererea se consideră depusă la data inițială.

La acest capitol, Colegiul reține la caz și prevederile art. 216 alin. (1) lit. d) Cod administrativ, conform cărora pentru pregătirea dezbaterilor judiciare, judecătorul sau, în cazul instanței colegiale, judecătorul raportor efectuează următoarele acțiuni: efectuează orice alte acte de procedură necesare pentru examinarea cauzei de contencios administrativ, după posibilitate într-o singură ședință de judecată.

În continuare, Colegiul reține că potrivit art. 219 alin. (2) din Codul administrativ, instanța de judecată depune eforturi pentru înlăturarea greșelilor de formă, explicarea cererilor neclare, depunerea corectă a cererilor, completarea datelor incomplete și pentru depunerea tuturor declarațiilor necesare constatării și aprecierii stării de fapt. Instanța de judecată indică asupra aspectelor de fapt și de drept ale litigiului care nu au fost discutate de participanții la proces.

La caz, prin notificarea din data de 05 martie 2021, instanța de fond i-a comunicat reclamantului, că urmează să-și concretizeze cerințele sale prin prizma dreptului său vătămat prin actele administrative contestate și să prezinte actele administrative a căror contestare solicită, acordându-i un termen pentru aceasta.

Prin cererile de concretizare din 22 martie 2021, 06 aprilie 2021 și 11 mai 2021, a reiterat cerințele sale stipulate în cererea de chemare în judecată, referindu-se exclusiv asupra actelor contestate.

În această ordine, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ constată că în termenul stabilit de instanța de judecată, reclamantul Evgeni Barciuc nu a înlăturat neajunsurile, ceea ce în mod justificat a generat declararea inadmisibilității a acțiunii, or, reclamantul nu a acționat cu diligență în vederea realizării eficiente a dreptului său de acces la justiție, acestuia revenindu-i obligația pozitivă de a înlătura neajunsurile acțiunii în termenul limită acordat de instanță, fapt ce în speță nu a fost realizat.

Cu alte cuvinte, reclamantul nu numai că nu a concretizat drepturile sale subiective vătămate, însă nici nu a anexat copiile certificate ale actelor contestate, contrar prevederilor art. 212 alin. (1) lit. a) Cod Administrativ.

Sub acest aspect, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ atestă neîndeplinirea la caz a unei condiții esențiale a contenciosului administrativ—invocarea unui drept subiectiv încălcat al reclamantului.

Potrivit art. 17 Cod administrativ, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

Din interpretarea logico-juridică a normelor precitate rezultă că unul din elementele definiției ale acțiunii în contencios administrativ, inclusiv a acțiunii în control normativ, este revendicarea unui drept propriu, vătămat prin una din

formele activității administrative, or, acțiunea în contencios administrativ trebuie să urmărească revendicarea unui drept subiectiv vătămat.

La acest aspect, Colegiul notează că testului de admisibilitate a acțiunii în contencios administrativ urmează a fi supusă inclusiv și acțiunea de control normativ, inclusiv prin verificarea revendicării unui drept propriu vătămat și una din formele activității administrative, conform articolelor 12 și 206 alin. (1) lit. e) din Codul administrativ. Or, în esență, scopul acțiunii în control normativ constă în anularea unui act administrativ normativ, care prin acțiunea sa aduce o atingere ilegală unui drept subiectiv concret recunoscut de lege unei anumite persoane.

Astfel, din normele precitate rezultă cert că scopul acțiunii în control normativ constă în anularea unui act administrativ normativ, care prin acțiunea sa aduce o atingere ilegală unui drept subiectiv concret recunoscut de lege unei anumite persoane.

Această concluzie rezultă și din dispozițiile articolelor 3 și 38 alin. (2) din Codul administrativ, care în esență stipulează că orice persoană care revendică un drept vătămat de către o autoritate publică în sensul articolului 17 sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri, se poate adresa instanței de judecată competente.

Așadar, normele legale citate supra interzic un contencios obiectiv de legalitate și denotă opțiunea legiitorului pentru un contencios administrativ subiectiv efectiv, implicând revendicarea apărării unui drept subiectiv propriu al reclamantului, astfel încât înaintarea oricărei acțiuni în contencios administrativ prevăzute la articolul 206, alin. (1) din Codul administrativ evocă pentru admisibilitate revendicarea unui drept subiectiv exclusiv al reclamantului.

Revendicarea dreptului trebuie să se deducă din susținerile formulate prin cererea de chemare în judecată, în conținutul căreia urmează a fi invocată vătămarea dreptului propriu, deoarece expresiile utilizate în textul articolelor 17, 38 și 189 din Codul administrativ de „drept vătămat” și de „încălcarea unui drept al său” se referă la drepturi subiective concrete.

La capitolul dat, Colegiul învederează că revendicarea dreptului trebuie să fie dedus din memoriul cererii de chemare în judecată, în conținutul căreia urmează a fi invocată vătămarea dreptului propriu, or, sintagmele utilizate în textul articolelor 17, 38 și 189 din Codul administrativ de „drept vătămat” și de „încălcarea unui drept al său” se referă la drepturi subiective concrete, fiind excluse drepturile prin ricoșeu, ipotetice, iluzorii sau virtuale, precum și acțiunile populare *actio popularis*.

Cu referire la argumentul recursului precum că, încheierea primei instanțe este neîntemeiată și ilegală, nu poate fi reținut. Or, din cele relatate mai sus se constată că încheierea recurată este adoptată în conformitate cu normele de drept procedural care reglementează acțiunile instanței de fond la acea fază a procesului.

Totodată, argumentul recursului în privința faptului că instanța de fond a aplicat eronat normele de drept procedural, este declarativ și nu constituie temei juridic de admitere a recursului în sensul declarat, nefiind prezentate careva probe care ar dovedea contrariul. De menționat că, încheierea contestată cu recurs nu constituie un impediment în exercitarea de către recurentul Evgheni Barciuc a dreptului de liber acces la justiție, or, conform art. 207 alin. (4) Cod administrativ,

declararea acțiunii ca inadmisibilă în baza temeiului specificat la art. 207 alin. (2) lit. g) și h) din Codul administrativ, nu exclude posibilitatea adresării repetate în judecată a aceluiași reclamant cu aceeași acțiune.

Luând în considerație cele expuse, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție concluzionează că argumentele invocate în recurs sunt neîntemeiate, fapt pentru care recursul urmează a fi respins cu menținerea încheierii contestate.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se respinge recursul depus de Evgheni Barciuc.

Se menține încheierea din 17 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău, în cauza de contencios administrativ Evgheni Barciuc împotriva Comisiei Naționale Extraordinare de Sănătate Publică, Comisiei teritoriale Extraordinare de Sănătate Publică mun. Chișinău, terți Agenția Națională de Sănătate Publică, Consiliul municipal Chișinău și Primăria municipiului Chișinău, cu privire la anularea în parte a actelor administrativ normative

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Maria Ghervas

Nicolae Craiu